■ Жыллё

СТАЛІЧНЫ РЭГІЁН «ПРЫРАСЦЕ» АМАЛЬ НА МІЛЬЁН М²

А за бюджэтныя сродкі плануецца ўзводзіць толькі эканамічныя праекты

Сёлета ў краіне плануецца ўзвесці 3,5 мільёна квадратных метраў жылля. Больш за ўсё будзе пабудавана ў Мінскай вобласці — 972 тысячы квадратных метраў агульнай плошчы. У сталіцы плануюць узвесці 644 тысячы «квадратаў». А менш за ўсё новых кватэр атрымаюць жыхары Віцебскай вобласці, дзе пабудуюць усяго 251 тысячу квадратных метраў. Спецыялісты падлічылі, што ў найбліжэйшыя два гады ў краіне будзе здадзена каля 7 млн квадратных метраў жылля.

Стаўка на шматдзетных

Адпаведнай пастановай урада прадугледжана будаўніцтва ў 2017 годзе жылых дамоў (кватэр) для 4 329 шматдзетных сем'яў. Менавіта гэта катэгорыя насельніцтва сёлета будзе атрымліваць ільготныя крэдыты на будаўніцтва ў першую чаргу. Узвядзенне арэнднага жылля на гэты год плануецца ў аб'ёме 114,62 тысячы квадратных метраў. Праўда, у сталіцы за гэты час разлічваюць здаць толькі каля 7 тысяч «квадратаў» арэнднага жылля. У гарадах-спадарожніках — Жабінцы (Брэсцкая вобласць) і Скідзелі (Гродзенская вобласць) — плануецца пабудаваць адпаведна 4 тысячы і 6,6 тысячы квадратных метра.

Мяркуецца, што крэдытныя рэсурсы банкаў, якія накіроўваюцца сёлета на фінансаванне жыллёвага будаўніцтва (без уліку затрат на інфраструктуру), складуць 245,31 млн рублёў. Аблвыканкамам і Мінскаму гарвыканкаму сумесна з Міністэрствам архітэктуры і будаўніцтва даручана забяспечыць выкананне заданняў на 2017 год па ўводзе ў эксплуатацыю агульнай плошчы жылых дамоў ва ўстаноўленых аб'ёмах, а таксама па стварэнні зачыну пад праграму жыллёвага будаўніцтва на 2018 год.

Зборныя домікі для індывідуальнага будаўніцтва

Таксама Саўмін рэкамендуе гэтым структурам прыняць меры па стрымліванні росту кошту будаўніцтва жылля з дзяржаўнай падтрымкай і за кошт бюджэтных сродкаў праз механізм выкарыстання праектаў (серый) эканамічных жылых дамоў тыпавых спажывецкіх якасцяў, пералік якіх зацвярджаецца Міністэрствам архітэктуры і будаўніцтва. Пры фарміраванні праграм дзяржаўнага заказу на будаўніцтва (узвядзенне, рэканструкцыю) жылых памяшканняў даручана максімальна ўжываць праекты такіх дамоў у буйнапанэльным выкананні, а таксама аказваць усебаковае садзейнічанне грамадзянам у будаўніцтве індывідуальных жылых дамоў, у тым ліку шляхам пашырэння асартыменту прадукцыі індустрыяльнага домабудавання для выкарыстання ў індывідуальным жыллёвым будаўніцтве. Камбінатам буйнапанэльнага домабудаўніцтва прапануецца больш актыўна ствараць сістэму паслуг па будаўніцтве індывідуальных жылых дамоў, аказанні дапамогі ў забеспячэнні будаўнічымі матэрыяламі.

Сяргей КУРКАЧ. *kurkach@zviazda.by*

■

■ Грошы

ТАРЫФНУЮ СТАЎКУ ПАВЯЛІЧЫЛІ НА 1,2 РУБЛЯ

З першых дзён новага года ў Беларусі была павышана тарыфная стаўка першага разраду да 31 рубля для аплаты працы работнікаў бюджэтных арганізацый і іншых арганізацый, якія атрымліваюць субсідыі, работнікі якіх прыраўнаваны па аплаце працы да работнікаў бюджэтных арганізацый.

Аб гэтым гаворыцца ў пастанове Савета Міністраў ад 30 снежня 2016 года №1115. Згодна з гэтым дакументам, таксама з 1 студзеня ўстаноўлены штомесячныя дыферэнцыраваныя даплаты работнікам бюджэтных арганізацый, якія тарыфікуюцца 1—14 разрадамі, у памерах 8,6 — 5,7 рубля. Мінулы раз тарыфная стаўка першага разраду павышалася ў нас летась у красавіку — да 29,8 рубля.

Сяргей КУРКАЧ. *kurkach@zviazda.by*

■

■ Да ведама

«Чаргавікам» дадуць даступныя крэдыты

Белагрупрамбанк плануе ўжо вясной пачаць выдачу так званых паўільготных крэдытаў на будаўніцтва жылля, паведаміў намеснік старшыні праўлення банка Віталь КРУК.

Ён удакладніў, што грошы будуць выдавацца патэнцыйным жыхарам шматкватэрных дамоў, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. Агульны аб'ём плануемага крэдыту па гэтай лініі будзе адпавядаць памеру леташняга траншу — 10 млн рублёў. «Я думаю, што дзесьці з вясны пойдзе крэдытаванне», — растлумачыў Віталь Крук. Намеснік старшыні праўлення адзначыў, што ў мінулым годзе такія крэдыты былі запатрабаваныя ў грамадзян. «Іх разабралі літаральна за тры месяцы», — падкрэсліў ён. Стаўка па такіх крэдытах сёлета складзе 13,5% гадавых (стандартная стаўка банка мінус палова стаўкі рэфінансавання).

Нагадаю, што сёння крэдыты пад будаўніцтва жылля на агульных падставах камерцыйнымі банкамі выдаюцца людзям пад 20—25% гадавых

■

У Магілёве запахла вясной

Пачаўся продаж білетаў на міжнародны маладзёжны тэатральны форум M.art.кантакт-2017.

А днямі ў абласным драматычным тэатры адбылася першая прэс-канферэнцыя, прысвечаная гэтай падзеі. Папулярны тэатральны форум пройдзе ў Магілёве з 21 па 27 сакавіка дванаццаты раз. У праграме тыдня — 22 спектаклі з 10 краін свету. Упершыню на гэта свята завітаюць тэатры з Аўстрыі і ЗША. Акрамя трох традыцыйных пляцовак будзе задзейнічана памяшканне этнаграфічнага музея, дзе тэатр-студыя «Невялікі драматычны тэатр» з Санкт-Пецярбурга пакажа «Братоў Карамазавых».

Наогул, гледачоў чакае шмат чаго цікавага і новага. Па словах дырэктара тэатра Андрэя Новікава, 80% удзельнікаў — новыя тэатры.

— Мы імкнёмся, каб афіша фестывалю была паранейшаму высокамастацкай і разнастайнай, каб са сцэны гучалі розныя тэатральныя мовы. Сучасная і класічная драматургія будуць прадстаўлены з разліку 50 на 50, — паведаміў Андрэй Новікаў.

Магіляўчан чакае шмат знакавых пастановак. Сярод іх фарс «Кароль памірае» і драма «За зачыненымі дзвярыма» рэжысёрскай лабараторыі «Вучні Тумінаса» пры Дзяржаўным акадэмічным тэатры імя Я. Вахтангава і Тэатральным інстытуце імя Б. Шчукіна. Наогул, кожная з 22 пастановак не прайшла незаўважанай для тэатральнай грамадскасці. Амаль усе яны адзначаны прэстыжнымі ўзнагародамі. Застаецца дадаць, што кошт білетаў вар'іруе ад 7 да 35 рублёў. Але рэальная цана гэтых пастановак, папярэджваюць арганізатары, удвая вышэй.

Нэлі ЗІГУЛЯ. *zigulya@zviazda.by*

■ Вакол спорту

ГАЛАСУЙ ЗА ЛЕПШЫХ

Стартаваў адкрыты публічны конкурс «Трыумф. Героям спорту», кожны балельшчык можа ўнесці свой уклад у вызначэнне самых дастойных спартсменаў і трэнераў двух апошніх гадоў.

Найлепшых атлетаў і настаўнікаў жыхары краіны змогуць выбіраць да канца студзеня. Удзельнікамі сёлетняга конкурсу сталі спартсмены і спартсменкі, якія дамагліся ў 2015—2016 гадах значных вынікаў на буйных міжнародных спаборніцтвах.

З 10 па 31 студзеня сярод аматараў спорту праводзіцца папярэдняе галасаванне за прэтэндэнтаў на званне лаўрэатаў конкурсу па намінацыях: «Лепшая каманда», «Лепшы трэнер», «Лепшы спартсмен» і «Лепшая спартсменка». Галасаванне ажыццяўляецца на афіцыйнай старонцы конкурсу ў інтэрнэце — triumph.by. Ахвотныя таксама змогуць прагаласаваць пры дапамозе друкаваных бюлетэняў, якія размешчаны на сайтах арганізатараў: Белтэлерадыёкампаніі (www.tvr.by), Прэзідэнцкага спартыўнага клуба (www.sportclub.by), Міністэрства спорту і турызму (www.mst.by), Нацыянальнага алімпійскага камітэта (www.noc.by).

Журы конкурсу вызначыць лаўрэатаў яшчэ па чатырох намінацыях: «За волю да перамогі», «Прарыў года», «Вынік года» і «Самы яркі спартыўны момант».

Фіналам конкурсу стане цырымонія ўрачыстага ўзнагароджання пераможцаў, якая будзе суправаджацца гала-канцэртам з удзелам артыстаў беларускай эстрады.

Нагадаем, «Трыумф. Героям спорту» з'яўляецца пятым падобным праектам. Раней конкурсы праводзіліся ў 2007, 2008, 2010, 2012 і 2014 гадах. У 2008 годзе арганізатары прынялі рашэнне зрабіць конкурс традыцыйным і рэалізоўваць праект раз у два гады, падводзячы вынікі алімпійскага сезона. З 2016 года сталі ўлічвацца вынікі двух апошніх гадоў. Такім чынам, ахопліваецца ўвесь перыяд выступленняў беларускіх спартсменаў і ўсе іх дасягненні.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ. *lobazhevich@zviazda.by*

■

ЧЫРВАНАКНІЖНІЦА Ў БЯДЗЕ

Незвычайны і трагічны адначасова выпадак нядаўна адбыўся ў Гарадоцкім раёне Віцебскай вобласці. Жыхарка вёскі Верамееўка знайшла на сваім падворку маленькую параненую і знясіленую рысь.

Фота БЕЛТА.

Пра сваю знаходку яна паведаміла ў Гарадоцкую раённую інспекцыю прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя. Спецыялісты інспекцыі даставілі лясную кошку ў Віцебскі заапарк, дзе за яе жыццё змагаліся мясцовыя ветэрынары.

Дырэктар установы Ірына Арлова расказала журналістам, што ветурачы выявілі ў жывёлы пералом задняй лапы, іншыя пашкоджанні ўстанавіць было цяжка — настолькі яна была слабая і абязводжаная. На жаль, маладую самку рысі, якой было каля 8 месяцаў, выратаваць не атрымалася.

Як расказаў **старшы навуковы супрацоўнік лабараторыі тэрыялогіі навукова-практычнага цэнтра НАН Беларусі па біярэсурсах Рыгор ЯНУТА**, выпадкаў, калі параненая дзікая жывёла прыходзіць да чалавека, вельмі мала.

Некаторыя жыхары лесу, часцей за ўсё капытныя ці дробныя драпежнікі сямейства куніцавых, селяцца недалёка ад людзей і ў цяжкую хвіліну выкарыстоўваюць гэта суседства, каб пракарміцца. Так, некалькі гадоў таму вучоныя сустракалі недалёка ад сельскіх населеных пунктаў «дамы» выдры і амерыканскай норкі.

— Але цяжка ўявіць, што буйны драпежнік накшталт ваўка ці рысі, без прыкмет агрэсіі і праяўлення шаленства, прыйдзе да чалавека. Яго можа прымусіць гэта зрабіць толькі моцнае знясіленне, — адзначыў Рыгор Янута.

Па словах **доктара біялагічных навук, прафесара Вадзіма СІДАРОВІЧА**, наўрад ці рысь шукала дапамогі непасрэдна ў чалавека. Паколькі гэта жывёла даволі далікатная, то нават пры невялікім раненні яна можа перастаць паляваць. А каля чалавечага жылля заўсёды можна чымсьці пажывіцца.

— Але, увогуле, гэта з'ява рэдкая. На маёй памяці ўсяго тры-чатыры такія выпадкі, і часцей за ўсё да людзей прыходзілі ваўкі-падранкі (жывёлы, раненыя падчас паляванння) або хворыя драпежнікі, што шукалі ежу на сметніку ці хаваліся ад халадоў у сене пры ферме, — расказаў навуковец.

Вадзім Сідаровіч таксама адзначыў, што, паколькі знойдзенай рысі яшчэ не споўніўся год, верагодна, загінула і яе маці — звычайна дзеці рысі праводзяць гэты перыяд разам з маці. І толькі ў канцы лютага — сакавіку, калі ў дарослых жывёл пачынаюцца спарванні, лясныя кошкі пачынаюць самастойнае жыццё.

Вераніка КОЛАСАВА *kolasava@zviazda.by*

Калі вы сустрэлі хворую, параненую ці траўміраваную дзікую жывёлу, неабходна паведаміць пра гэта карыстальніку паляўнічых угоддзяў ці ў аператыўна-дзяжурную службу тэрытарыяльнага органа ўнутраных спраў, ці ў дзяжурную службу раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях. Пасля гэтага інфармацыя аб знаходцы перадаецца ў тэрытарыяльны орган Мінпрыроды і раённую, гарадскую ветэрынарную станцыю, а прадстаўнікі дзяржорганаў выязджаюць на месца выяўлення жывёлы.

■ Інавацыі і здароўе

«Начны дазор» за сэрцам

Сістэму дыстанцыйнага кардыяманіторынгу «Начны дазор», якая дазваляе кантраляваць здароўе людзей у любы час сутак, распрацавалі ў БДУ.

Навуковая ідэя належыць кандыдату тэхнічных навук, дацэнту кафедры фізічнага выхавання і спорту БДУ Валянціну Ярмалінскаму. Над яе ўвасабленнем працуюць вучоныя БДУ, Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, Акадэміі навук Беларусі, а таксама супрацоўнікі беларускай і расійскай прыборабудаўнічых кампаній.

Сістэма нацэлена на прафілактыку сардэчна-сасудзістых захворванняў у людзей, якія знаходзяцца ў групе рызыкі. У прыватнасці, гаворка ідзе пра забеспячэнне недарагімі прыборамі хворых, якія маюць патрэбу ў дамашнім і начным кардыяманіторынгу, людзей, якія праходзяць постінфарктную рэабілітацыю, перанеслі аортакаранарнае шунціраванне і іншых. У групу рызыкі ўваходзяць таксама і спартсмены: для іх важна кантраляваць стан сэрца ў першыя гадзіны пасля трэніроўкі. А падчас спаборніцтваў вельмі важны і начны кантроль за арганізмам.

Рэалізацыя праекта забяспечыць новы ўзровень аказання медыцынскай дапамогі, заснаванай на адначасовым узаемадзеянні службаў медыцынскай дапамогі, надзвычайных сітуацый, праваахоўных органаў і іншых. Пацыенты будуць знаходзіцца пад пільным кантролем мабільных праграм, устаноўленых на смартфонах карыстальнікаў, а таксама праграм на галаўным вэб-серверы. Экстранныя службы адрэагуюць адразу пасля атрымання трывожнага сігналу ад аператара ці непасрэдна ад кардыягаджэта. Гэты апарат уяўляе сабой бесправадны кішэнны прыбор, які ажыццяўляе ЭКГ, экспрэс-дыягностыку і самакантроль узроўню псіхаэмацыянальнага і фізічнага стрэсу, выяўляе вегетатыўныя парушэнні, забяспечвае кантроль дынамікі фізічнай працаздольнасці пры постінфарктнай рэабілітацыі і фізічнай самападрыхтоўцы. Мяркуецца, што «Начны дазор» дазволіць зменшыць колькасць раптоўных смяротных выпадкаў, якія адбываюцца з-за немагчымасці хуткага аказання медыцынскай дапамогі.

У цяперашні час атрыманы першыя вынікі тэрміновага і дыстанцыйнага маніторынгу стану сэрца ў студэнцкім асяроддзі. Студэнты тэсціруюцца ў лабараторыі, на занятках фізічнай культурай і спортам, у гадзіны начнога сну, пры рабоце за камп'ютарам і ў іншых сітуацыях. База даных, што фарміруецца, дапамагае адпрацаваць алгарытм работы праграмнага забеспячэння. Серыйную вытворчасць прыбораў плануецца распачаць у бягучым годзе ў прыборабудаўнічых кампаніях Беларусі.

Надзея НІКАЛАЕВА. *nikalaeva@zviazda.by*

■